Székesfejérvár, 1902. IX. évfolyam, 108. szám. Szombat, szeptember 20.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutam ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katholikusok törekvéseinek előmozditására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesitett új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő: BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1. Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

Kossuth-ünnep.

Székesfejérvár szab. kir. város mindenkor hazafias közönsége megértette a nagy születésnap százados évfordulóján, hogy az ősök, a nagyok tiszteletéből meritheti a minden nemzet összetartó erejének fundamentumát: a hazaszeretetet. A pártharcok zajában is elnémul az ellentétek hangja egy-egy percre, hogy a hazaszeretet tüzében forrjon össze minden sziv s feldobbanjon milliók ajakán a hármas jelszó: Isten, király, haza!

Igy történt ez városunkban is, hogy megünnepelje százados születési évfordulóját annak a férfiunak, a kit nagyjai közé számitani a magyar nemzet szerencsés, a kinek lángoló honszerelmét tisztelni s becsülni immár egy félszázadot meghaladó időn át a hazafiui kötelesség parancsolta.

Már kora reggel a déli vasuti zenekar járta be a várost, hogy jelezze a nagy évforduló ébredő hajnalát, hogy az égbolton felkelő nap aranyos sugarával ünnepi diszében érje az ős királyi város hazafias közönségét.

D. e. 10 órakor a város törvényhatósági bizottsága diszközgyüléssel ünnepelte mng e napot s ez alkalommal a testvértörvényhatóságot *Szüts* Artúr főjegyző, h. alispán képviselte, a közönség részére fenntartott hely pedig zsufolásig megtelt ünneplőkkel.

A közönség riadó éljenzése közepette pont 10 órakor diszmagyarban érkezett meg *Fiáth* Pál báró főispán s a következő lendületes beszéddel nyitotta meg a diszközgyülést:

Igen tisztelt Törvényhatósági Rendkivüli Közgyülés!

Szeretet a haza iránt, megbecsülése a polgári, politikai és nemzeti szabadságnak birta rá a városi hatóságot, hogy a mai napot, Kossuth Lajos születésnapjának 100-ik év fordulóját rendkivüli közgyülés tartásával megünnepelje és hogy felszólitsa a törvényhatóság érdemdus főjegyzőjét, hogy emlékbeszédben varázsolja ujból elibénk azon magasan kiemelkedő történelmi alakot, kinek homlokát a szabadság és nemzeti érzés felébredése pirkadásának aureolja övezi körül. (Helyeslés.) Engedje meg a t. Törvényhatóság, hogy a mai ünnepség horderejének megfontolására rövid visszapillantást vessek a magyar társadalmi és politikai viszonyokra, Kossuth Lajos gyermek- és ifjukorára. (Éljenzés.)

A magyar számban kevés, java nem itthon, nem együtt. És ezért is nem vonhatta ki magát azon törvény alól, mely egyformán ural természetet és történelmet: hogy a gyengét elnyomja az erős. El is nyomták a magyart, önállóságát megingatták, önrendelkezési jogát megnyirbálták, szabadságát megcsonkitották. Veszendőben volt. Európa civilizációjának védserege annyira meg volt ingatva, hogy ugy látszott, hogy a magyar faj már csak a történelemé, a jövőben nem lesz. De az isteni Gondviselés amily bölcs, oly igazságos is. Nemzet, mely századokon át másokért ontott vért, megérdemli, hogy saját magának is éljen. Forrást elfojthat kőszikla, sár és salak, de ha vize kifogyhatatlan, előbb-utóbb szétveti a kőszikláit, sártól és salaktól megtisztulva felszökik magasan az ég felé. (Élénk helzeslés!) Az a nemzet, melyben él hazaszeretet és önbizalom, azt el lehet ugyan egy időre nyomni, de elemi erővel ki fog törni a forró hazaszeretet és mindenkor diadalmaskodni fog. (Zajos éljenzés!) Ez a hazaszeretet, öntudat hiányzott akkoriban a magyarnál. Nem volt bennünk összetartás, nem volt meg az együvétartozandóság érzete. De jött Széchenyi, Wesselényi, Kossuth és mások, mind szellemi óriás, kik felébresztettek a nemzetben óriási szabadságszellemet. Ezen nagy idők emlékét fogja a főjegyző ur felidézni emlékeinkben elmondandó ünnepi beszédben.

A szép megnyitóbeszédet többszörös éljenkiáltás követte, a minek csillapultával *Tóth* István főjegyző érces baritonja parancsolt csendet, midőn a következő beszédben méltatta a nap jelentőségét, az ünnepelt hazafiui érdemeit:

Méltóságos Főispán ur!

Mélyen tisztelt Diszközgyülés!

Nemzeti nagylétre s évszázadokon keresztül messze jövőbe nyuló fennmaradásra csak azon nép tarthat igényt, mely megbecsüli multját s hálás kegyelettel őrzi emlékét azon nagy férfiaknak, kik érette küzdöttek s fáradtak. Erre tanit bennünket a tapasztalat, erre ösztönöz bennünket a magyar emberrel veleszületett hazaszeretete, minden szép és nemesért lelkesedni tudó fogékonysága.

Ha van emberi nagyság, mely érdemes arra, hogy egy nemzet kebelét hálaérzetre dagaszsza, ha van emberi nagyság, mely hervadhatlan érdemeket szerzett arra, hogy emléke nemzedékről-nemzedékre megőriztessék s tiszteletben tartassék,

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Esti dal.

(Rückert.)

Állék a bérc tetőjén,
Midőn leszállt a nap,
Aranyfátyolba szövén
Zöld lombot, ágakat.

Az ég felhője békén
Öntölte harmatát;
A föld pihent: megértvén
Az estharang dalát.

Szivem! — dadogtam — értsd meg
E csend intelmeit,
S kövesd a nagy természet
Lenyugvó gyermekit.

A zöld mezők virága
Fáradtan hüny szemet,
A kis patak hab-árja
Békülten lejteget.

A lég bágyadt tündére
Levél-árnyat keres,
Szender száll a pillére —
Hűs nádon lengedez.

Ing-ring a rózsaszálon
Az aranyosbogár,
A nyáj s a méla pásztor
Nyugodalomra vár.

A meglikkadt pacsirta
Hűvös fészkére száll;
Csendes erdő, bérc, szikla —
A vad nyugtot talált.

Álmát nyugodtan al'szsza,
Kinek kis fészke van;
S ha tőle sors szakasztja,
Otthon van álmában.

Édes vágy fog el engem,
Mikor jutok oda,
Hol megnyugszik a lelkem:
Hozzád szivem hona! . . .

Párkányi Norbert.

A halál látogatóban.

Petrovics Panichidin Iván lecsavarta a lámpát s remegő hangon kezdett beszélni:

— 1883-ban történt. Áthatlan köd feküdt az utcákon az éjszaka, amikor egyik barátomtól, akinél spiritisztikus ülést tartottunk, hazatértem. Moszkva egyik félreeső utcájában laktam Prupow kalmár házában. A nyomasztó gondoktól nem tudtam szabadulni. Életed nemsokára véget ér... Szállj magadba! — Ezeket mondta nekem a széansz alatt Spinoza szelleme. Amikor rimánkodtam a szellem előtt, hogy ismételje meg mégegyszer a jóslatot, komoran csak ennyit mondott; „még ma este“. Nem hiszek a spiritizmusban, de a halálnak csupán a gondolata is mélyen lehangolt s ettől a gondolattól még akkor sem tudtam szabadulni, amikor a negyedik emeletre értem Benyitottam.

A kályhában búgott a szél, megrázta az ajtót, mintha könyörgött volna, hogy engedjen be a meleg szobába; gyufát gyujtottam. Amikor a kén lángja felvillant s tekintetem a szoba padlójára esett, rémületes látvány terült elém. Hajam szála az égnek meredt, iszonyuan felorditottam s eszeveszetten rohantam ki.

A szoba közepére egy koporsó volt fektetve! A kék láng csak egy pillanatig világitott, de a koporsót világosan láttam . . . Még a koporsóra fektetett brokát szemfedőt s az arany keresztet is jól kivehettem. Középnagyságu koporsó volt, szine után itélve fiatal leány számára készülhetett. Az aranykereszt, a brokát arról tanuskodott, hogy a halott előkelő család sarja lehet.

Rohantam le a lépcsőkön, csoda volt, hogy a nyakamat nem szegtem az őrült ugrások alatt. Amikor az utcára értem, megálltam egy percre, a szivem hevesen zakatolt, lélegzetem elakadt....

A hallgatók közül valaki felcsavarta a lámpát s közelebb huzódott Petrovics Panichidin Ivánhoz.

— Nem csodálkoztam volna, ha tolvajt, avagy veszett kutyát találtam volna a szobában, az sem lepett volna meg, ha beszakad szobám plafonja, de hogy került oda a koporsó? Ilyen szegény ördög tanyájára egy drága koporsó? Üres volt-e, avagy feküdt benne valaki? Gyötrelmes titok volt előttem mindez. Az ajtó zárva volt, csupán a legintimebb barátaim ösmerik a helyet, ahová szobám kulcsát elrejteni szoktam s ők csak nem üznek velem ilyen oktalan tréfát?

Beteljesült a szellem jóslata! S már el is küldötte a koporsót számomra.

Mai lapunk 6 oldal.

— ugy bizonyára Kossuth Lajos nagy hazánkfia az, ki erre kiváló módon érdemessé tette magát. „Hazaszeretet vala az — mondja Eötvös — mi szivét betölté, de nem a jelen, mely szomoruan álla előtte, nem a jövő, mely oly keveset igért, népének multja vala, a mi szivét fellobogtatá.“

Ezen nagy szellem, ezen kimagasló történelmi alak születésének 100-ik évfordulóját ünnepli ma az egész ország, ünneplik a vármegyék, városok s községek, hogy a lelkesedés szent tüzét lángra gyujtsák és fennen lobogtassák azon nagy férfiu emléke iránt, ki egész életét s tehetségének minden erejét a magyar nemzet felvirágzása s boldogulására szentelte.

Az országszerte megnyilatkozó lelkesedés, a hazaszeretet megszentelt érzülete hozott bennünket is ma ide össze, hogy ezen őskirályi város közönsége képviseletében a bizottsági testület szintén lerója kegyelete háláját a nagy férfiu iránt.

Mi volt nekünk Kossuth Lajos?

E kérdésnél lehetetlen, hogy rövid visszapillantást ne vessünk azon korra, mely az ő szereplését megelőzte.

Állami életünk akkor s alkotmányunk el volt tiporva, mert az önkényurodalom járma alatt nyögött a nemzet, — az ország idegen államnak volt gyarmatosa; — a szellemi élet fejlődését pedig megnyügözve tartotta a szabadság gyülöletes ellensége a cenzura; — kereskedelmünk s iparunk fejletlen volt, ennek előnyeit is a külföld élvezte, irodalom, tudomány és szépmüvészetek bölcsőikben szenderegték gyermek-álmaikat.

Egységes nemzetről azon időről szólva nem is beszélhetünk, mert a nemzet 2 egymástól éles válaszfalakkal elkülönitett osztályra volt osztva, egyik volt a föuri osztály s a nemesség, minden kiváltságnak s jognak birtokosa, — másik osztály volt a jobbágysag, mely minden jog élvezetétől meg volt fosztva s a földesuri hatalom alatt görnyedve végezte szolgai munkáját.

Ily állami élet s ily társadalmi viszonyok közt egy valódi nagyság, egy szellemóriás, egy ujkori apostol kellett ahhoz, hogy a nemzetet felrázza fásult közönyösségéből, öntudatra ébressze s a tettek mezejére ragadja az elalélt nemzetet.

Hála a Gondviselésnek, hogy szeretett Hazánkat s nemzetünket nem hagyta a tespedés ingoványaiban elmerülni, hanem Kossuth Lajos személyében küldött oly férfiut, ki lángoló hazaszeretete, ragyogó szellemi fensége s elragadó ékesszólásának bűvös hatalmával megteremtette az átalakulás nagy müvét és az ő rendithetlen akaraterejének s bámulatot gerjesztő tetterejének következménye volt az, hogy megszülettek az 1848-ik évi törvények, melyek alapkövei lettek az uj Magyarország megteremtésének.

Ezek szerint Kossuth Lajos nagy nevéhez füződnek: a rendi alkotmány eltörlése, — az országgyülési követeknek népképviselet alapján való választása, — a felelős ministerium megalakitása, — a közös teherviselés kimondása, — az ősiség eltörlése, — Magyarország és Erdély egyesitése, — a vallás törvénybe iktatása, melyek mindenike oly nagy fontossággal bir, miszerint elég lett volna közülök egy is, hogy részére a halhatlanságot biztositsa. — „Gyümölcs a honfitett, mely csak ott terem, hol napként te ragyogsz dicső honszerelem, — mondja Mindszenti Gedeon.

Hogy fenkölt lelke általában minő magasztos eszmékkel volt eltelve, elég megemliteni azt, hogy azon zászlót lobogtatta folyton a nemzet előtt, melyre a szabadság, egyenlőség s testvériség elvei voltak felirva, minek következménye lett az, hogy az azóta lefolyt félszázadnyi idő alatt a szabadságban Hazánk visszanyerte önállóságát, — az egyenlőségben megizmosodott az ország, — a testvériségben pedig egygyé olvadt az egész nemzet, ugy, hogy ma már nincs különbség nemes, polgár és jobbagy között.

Országra szóló munkásságát pedig megkoronázta az, hogy tetteiben nem vezérelte őt soha az anyagi érdek, sőt még az a gondolat sem foglalkoztatta, hogy a nemzet osztatlan hálája kiséri honalkodó törekvéseit, Kölcseyvel tartott ő, a ki azt mondá: — „Háláért tenni jót még uzsorástól is kitellik.“ — Hanem az anyagi érdek helyett az édes haza üdve s boldogsága iránti h ártalan lelkesedés árasztotta el az egész valóját s öntött bele kitartó erőt, hogy lankadatlan tevékenységgel végezhesse lázas munkáját.

Midőn a nagy átalakulás megtörtént, midőn annak gyümölcsei közvetlen élvezője lehetett volna, el kelle hagyni hazáját, idegen földön kelle leélni hátra levő hosszu életét, úgy, hogy senkire sem illenék Lichtenberg szavai jobban, mint ő reá: — „Ugy járnak a nagy emberek, mint az épitész, ha a palota elkészül, vagy éppen nem, vagy csak nehezen nyernek bebocsátást.“ — de ő számkivetésében is megmarad magyarnak, szive ott is a hazáért égett s vérezett.

Most, hogy a nagy szellem születésének 100-ik évfordulóját üli az ország, kiemelkedik a nemzet a mindennapi élet folyásából, felújulnak előtte az elmult idők emlékei, újból átéli a nagy korszakot, melyet Kossuth Lajos teremtett, csodálattal szemléli küzdelmeinek sikerét, hálatelt kebellel tekint mindazon nagy vivmányokra, miket egyedül neki köszönhet s büszke önérzettel vallja ma mindenki, hogy Kossuth Lajos nem egyeseké, nem egy párt tulajdona, hanem minden igaz magyar emberé, egész szeretett hazánké.

De a lelkesedés e magasra csapongó lángjai közé belevegyül a fájó érzet, az t. i. hogy mivé fejlődhetett volna az ország s mily nagyra nőhetett volna a nemzet, ha ő mindvégig köztünk élhetett volna s lángelméjének erejét, hazafiságának szent tüzét s fáradhatlan tevékenységét élete fogytáig Hazánk üdvére érvényesithette volna.

Most pedig búcsút veszek tőled, te nagy szellem, ki még az enyészet határain túl is felénk fordulva boldogságot lihegsz hazánk s nemzetünk felé, — égi honod csarnokában is gondod honi viszonyaink fejlődése s izzó lelked még a túlvilágon is epedve csüng sorsunk felett.

Legyen áldott emléked, legyen örökre bevésve neved minden magyar szivébe, úgy hogy annak még csak emlitésekor is a kegyeletes hálaérzet dagassza minden honfi kebelét!

Az ég áldása legyen drága Hazánkon s e sokat szenvedett nemzeten!!!

A nagyhatásu beszéd elhangzása után *Fiáth* Pál báró főispán inditványozta, hogy a főjegyző ékes beszéde a jelen diszközgyülés jegyzőkönyvében egész terjedelmében megörökittessék.

Dr. *Saára* Gyula ügyvéd az inditványt kiegészíti olykép, hogy a főispáni megnyitó és záróbeszéd is egész terjedelmében vétessék jegyzőkönyvbe.

Az inditványt egyhangulag elfogadta a közgyülés, mire elnöklő főispán a következő lendületes szavakkal zárta be a diszgyülést.

Igen tisztelt Közgyülés!

Szemünk előtt elvonult a multnak nagy kora és nagy embere. Lelkesedjunk a multnak emlékén, de tanuljunk és okuljunk azon, használjuk fel tapasztalatainkat ugy, hogy a jövőt biztositsuk. Szabadság után vágyódtak elődeink, ezen vágy jellemzi a magyar nemzetet; de meg volt a magyar nemzet jellemvonásában a szabadságot ugy, mint a föld körülveszi a gyökeret, de szükséges annak életére és fejlődésére. A gyökeret körülveszi a föld, de egyben erősiti is. Igy osztotta meg mindenkor a magyar nemzet souverainitását a dinasztiával, a magyar király mindenkor elválaszthatatlan része a nemzetnek. Azért, midőn azzal zárom be az ülést, hogy áldja meg az Isten nemzetünket a jövőben is, teszem ezt azon fohászszerü kivánsággal:

Ismételten kijelentem, hogy egy cseppet sem hiszek a spiritizmusban, de a körülmények ilyen módon való találkozása gondolkozóba ejtett. Ostoba képzelődés, gyerekes aggódások — igyekeztem magamat megnyugtatni! Hallucináció, a felizgatott fantázia képzelődése volt, semmi más! Az utcán esett szakadatlanul, csuron viz lettem, az utcákon csak nem kóborolhatok, mennem kell valahová. Visszatérni a lakásomra — még rá gondolni is borzadály volt. Eszem veszteném a koporsó láttára. Elhatároztam, hogy Ujsokojev barátomnál töltöm az éjszakát. Picheropownál lakott a „halottak negyedében.“

Panichidin letörölte arcáról a verejtéket, mélyen felsóhajtott s azután igy folytatta:

— Barátom nem volt otthon, a fal mélyedésébe rejtett kulcscsal kinyitottam szobája ajtaját s beléptem. Anélkül, hogy gyufát gyujtottam volna ledobtam az átázott köpenyt, én meg a diványra dültem, hogy kipihenjem magam . . . A szél most még erősebben sivitott . . . Később gyufát gyujtottam s . . . mire . . . majd halálra rémültem . . . barátom szobájában is ugyanaz a látvány tárult elém . . . Az ő szobájában is koporsó volt . . . Már nem emlékszem rá, hogyan kerültem ki, csak akkor eszméltem fel, mikor már az utcán voltam. Ez a koporsó kétszer akkora volt, mint az, a melyet a szobámban láttam s barnára volt festve . . .

A hallucináció vette-e el az eszemet, vagy az agyam bomlott meg, a hova megyek, mindenütt koporsót találok. Az eső már a testemet mosta s a szél majd feldöntött, kalap nélkül álltam az utcán, a kabátomat is fenn hagytam. Mitévő legyek? Szerencsémre eszembe jutott, hogy nem messze onnét lakik egy orvos barátom, aki szintén részt vett a spiritiszta-széanszon. Felsiettem hozzá. Az ötödik emeleten lakott. Alig haladtam a második emeletig, amikor irtózatos lárma csapta meg a fülemet.

— Segitség! Emberek! Hol az őr! — kiabálta valaki kétségbeesetten az ötödik emeleten s ebben a percben egy sötét alak ugrott rám.

— Pogostow — kiáltottam fel, a mikor a sötét alakban barátomra ismertem. Ön az? Mi történt Önnel? Görcsösen szoritotta meg a karomat. Halotthalvány volt s egész testében remegett.

— Ön az Panichidin? — kérdezte alig hallható hangon.

— De hát mi történt? Olyan halovány az arca, mintha vizből kelt volna ki . . .

— Ön is rettenetes állapotban van!

— Engedje, hogy magamhoz térjek, kedves barátom, alig tudok szólni az izgatottságtól . . . Az átkozott spiritisztikai ülés . . . Annyira felizgatta az idegeimet, hogy a mikor haza tértem, csupa hallucináció s képzelődés voltam — s a szobámban egy koporsót láttam.

Nem mertem hinni füleimnek, kértem, hogy ismételje még egyszer, a mit mondott.

— Nem vagyok gyáva, de ha az ember éjfél után egy koporsót talál a szobájában! . . .

A mikor elmondtam, hogy én már két koporsót láttam az éjszaka, még szintelenebb lett az arca s mereven bámult rám.

— Most már kétségtelen, hogy itt nem optikai csalódásról van szó.

Teljes óráig maradtunk a lépcsőkön, de elfogadható okkal csak nem tudtuk kimagyarázni a relytélyes eseteket. Végre elhatároztuk, hogy felhivjuk az őrt. Ugy is tettünk. A mikor beléptünk a szobájába, az őr keresztet vetett magára s szótlanul nézett ránk.

— Most pedig meggyőződhettünk arról is, hogy üres-e a koporsó, vagy fekszik benne valaki?

A koporsó üres volt. Egy levelet találtunk benne, melynek tartalma körülbelül ez volt:

— Kedves Pogostow! Ugy hiszem, tudod, hogy apósom üzlete rosszul megy egy idő óta. Fülig van az adósságban. Holnap, vagy holnapután elviszik minden ingó-bingó vagyonát. Ez a csapás tönkretenné ugy az ő családját, mint az enyimet. A tegnapi családi tanácskozáson elhatároztuk, hogy minden értékes tárgyat elrejtünk s mivel apósom (a ki a város egyik legelőkelőbb koporsókereskedője) vagyona koporsókban fekszik, elhatároztuk, hogy ismerősöknél rejtjük el koporsóit. Hozzád fordulok, kedves barátom. Légy segitségünkre, a becsületünkről van szó! Abban a reményben, hogy kérésem teljesitését megtagadni nem fogod, küldök hozzád egy koporsót; kérlek őrizd meg, a mig rövid idő mulva elhozatom tőled. Valamennyi jó barátomnak küldtem egy-egy koporsót megőrzés végett. Igaz hived Jwau Pseljustin.

*

Három hónapig feküdtem ideglázban, de barátunk megmentette apósa vagyonát s a családi becsületet. Nemrég ő is nyitott koporsó üzletet. Üzlete hol jobban, hol rosszabban, de virágzik. Egy idő óta hallom, rosszul megy az üzlete, azóta ha hazamegyek, mindig aggódás fog el, vajjon nem fogok-e legközelebb egy koporsót, vagy sirkövet megpillantani az ágyam előtt . . .

Csehov Antal.

Éljen a Magyar Király!
Éljen a Magyar Nemzet!

Riadó éljenzés követte a főispán szavait s a diszgyülés ¾ 11 órakor véget ért.

A diszközgyülés után az ünneplő közönség az ev. ref. templomba vonult, a hol *Gáncs* Jenő ág. ev. lelkész gyönyörü szép hazafias imája után *Kutassy* Dezső ev. ref. s. lelkész lépett a szószékre s a hit és hazaszeretet kölcsönös hatásáról beszélvén az ünnepi hangulatnak hű tolmácsolója volt. Az istenitiszteletnek szép kiegészitő része volt a *Salamon* Károly ev. ref. tanitó vezetése alatt működő dalárda néhány hazafias éneke.

A délutáni ünnep.

Az ünnepi hangulat nőttön-nőtt. A kereskedők bezárták üzleteiket, a hivatalnokok otthagyták az irócasztalt, az iparos félretette szerszámát, a bankár felkelt kasszája mellől, hogy tanui legyenek a lelkesedésének, a lelkesedés őszinte megnyilvánulásának.

Már 2 óra után beláthatatlan emberáradat vonult a vásártér felé, majd 3 óra tájban a városi bizottsági testület, a megyei, városi tisztikar, hivatalok képviselete, egyletek, asztaltársaság vonultak fel példás, komoly csendben nemzeti szinü zászlók alatt. Fél négy órára ezrekre menő tömeg hömpölygött a vásártéren, a honnan négyes tagpárokban a vasuti zenekar ütemes zenéje mellett haladt az impozáns menet a Nádor-, Kossuth-, Budai- és Apáca-utcákon át s a mint a nép tekintete megakadt a fiatalos tüzzel lépkedő öreg 48-asok kisded csapatán, lelkes éljenzés jelezte a mindnyájunk szivében élő őszinte tiszteletet a veterán harcosok iránt.

A Lövöldében az ünnepélyt az egyesült dalárda éneke vezette be, majd Hedrik József szavalt, a dalárda ismét énekelt, a minek végeztével *Kenessey* Gyula ügyvéd daliás alakja tünik fel a pódiumon s bár hangja nem érces, kissé fátyolozott, lelkesedésének tüze, gondolatainak ereje s beszédének magas szárnyalása magával ragadta a közönséget, mely zajos tapssal jutalmazta ünnepi szónokát. Még Jakab F. szavalt s aztán a dalárda jól sikerült énekszáma fejezte be az ünnepélyt.

Körülbelül ennek az ünnepélynek a végeztével gyult ki az orthodox izr. imaház száz és száz gyertyalángja s *Schweiger* Herman rabbi lép a szónoki emelvényre. Tartalmas, költői szárnyalásu beszéde könnyekig meghatotta hallgatóit s a talmudból vett idézetek találó alkalmazása mesteri tehetségre vall.

Este ismét a polgári lövöldében találtuk az ünneplő közönséget. Mintegy háromszázan sereglenek össze a fehér asztal körül, melynek koronáját az a 45 agg honvéd képezte, a kiknek első sorban volt joguk az ünnepléshez. És ha *Erdőssy* Bódog cist. r. tanár kellemes baritonja szivhez szólt s könny csillámlott meg az öregek és ifjak szemében, ne csodálkozzunk rajta, mert nagy időkről mondott hatamas szavai magyar szivet érintetlenül nem hagyhattak. A lelkesedés, az élő honszerelem gyujtotta lángra s adott sasszárnyakat a kiváló szónok szavainak s mert nem lehetett többé e magasztos pillanatban kisebb lelkesedésünk a lángajku szónokénál, összeforrt a sok sziv, egyesült abban a szeretetben, mely Kossuth jellemének kidomborodó vonása s összeforrt abban a lelkesedésben, melyet *Erdőssy* Bódog gyujtott magasan lobogó lángra mindnyájunk szivében.

Később *Nagy* Ignác ügyvéd emelkedett szóra s a 48-as honvédek éltetése hálás thémának bizonyult, egy sziv és egy lélek töremtette meg 300 ajak kiáltását: Éljenek a 48-asok!

Végül *Gáncs* Jenő ág. ev. lelkész a haza boldogulására emelte poharát. Őszinte érzelmeket festett a művész ecsetével s mert a szónak ő is hatalmas mestere, beszédének hatása alatt a lelkesedés tetőpontjára emelkedett.

Mig a lövöldében összejött az ünneplők egy része, a város fényes kivilágitásban, fényárban uszott. A középületek szinte versenyre keltek a magánházakkal s fényben talán leggazdagabb volt a tüzoltó őrtanya, melynek homlokzatán mintegy 400 láng lövelte szerte fénysugarait. Igen csinos volt a transzparent-diszités Kossuth üvegfestésü képével s a lelkünkben is élő szép figyelmeztetéssel:

1802—1902.
Hazádnak rendülettlenül
Légy hive óh magyar!

A magyar ciszterci rend százados jubileuma.

Irta: Miklósi.

A magyar ciszterci rend az idei évben töltötte be századik évét az egyfolytában való tanitórendi működésének. Az 1802—1803. iskolai év elején kezdte meg ugyanis az I. Ferenc magyar királytól visszaállitott ciszterci rend Egerben a magyar ifjuság nevelésének s oktatásának azon nehéz, de magasztos munkáját, melyet azóta félbe sem szakitott. Előbb is tanitottak ugyanis a ciszterciek Egerben (1776—1786.), de akkor, mint a pásztói apátság tagjai, a német wellehradi apátsághoz tartoztak.

És ezen egyfolytában elvégzett 100 éves nehéz munka — meg kell vallanunk — nem minden eredmény s dicsőség nélkül lett a multé. Hiszen megmaradtak volna-e az előbb más téren működő ciszterciek ezen uj munkakörben, ha nem lettek volna rá hivatottak? Bizonyára nem. Tehát megmaradtak a nagy felelősségű kötelesség tudatában s végzésében; sőt a mostani iskolai év megkezdésével immár a második száz évet is megkezdették.

Legyen az elmult 100 év sulyos feladatainak becsületes teljesitéseért hála a jó Istennek! Az ő mennyei áldása tehette csak eredményessé az ifju sziv s lélek nevelő-oktató munkáját. Az emberi tevékenységnek épen ez a köre az, melyen az ember legjobb akarata s legbuzgóbb fáradozása is a semmiségbe vész el, ha a sziv s lélek fejlődő mezejét égi harmat nem teszi termékenynyé. Az Ur megáldotta az elmult 100 év becsületes munkáját; s szivünk mélyéből kivánjuk: maradjon meg az istenáldás a megkezdett uj század folyamán is!

De ne csak, hogy megmaradjon, hanem nagyobb mértékben tegye eredményessé a magyar ciszterci rendnek szent vallásunk s édes hazánk boldogitására irányuló minden munkálkodását. Hiszen sem szegény hazánk, sem szorongatott vallásunk nincs azon kedvező helyzetben, melyben megnyugodhatnánk s melyet boldognak mondhatnánk. Sem politikai, sem vallási állapotaink, sajnos, nem kielégitők. Nagyon, de nagyon rászorulunk tehát mindkét szempontból tekintve olyan nevelő s oktató férfiakra, kiknek munkája kedvező változást idézhet elő. Ilyen magasabb szempontból fogva fel a magyar tanitórendek működését: csak örülhetünk a ciszterci rendnek 100 évvel ezelőtt beállott munkakör változásán; s igy fogva fel a jelen helyzetet: szivünk-lelkünk egész melegével köszöntjük a ciszterci rendet a jelen tanév elején, mint egy uj század küszöbén! Áldja meg a magyarok Istene az egyház s haza érdekében véghez vitt minden munkálkodásukat!

Nekünk, sajnos, sok ellenségünk van; sok küzdelem s erős harc vár ránk a jövőben. Hiába beszélünk mi mások előtt, hiába hizelgünk önmagunknak édes hazánk szellemi s erkölcsi nagyságáról. Igen, haladunk, de e haladásunk nem lehet minden részében teljesen megnyugtató. A való élet nem boldogitó. A mélyen kutató politikus szem alkotmányos szellemi s erkölcsös önállóságunk körül sok veszedelmes pozitiv s negativ káros jelenséget vehet észre. De csak a mélyebben kutató, vizsga szem veheti észre a különböző irányu célzatos tendenciát. A közben felfeltünő derűsebb világitás hátterében pusztitással fenyegtő vihar készül ellenünk.

Ugyan hány teljesen tiszta jellemü s igazán nemes erkölcsü magyar él széles e hazában?! Édes hazánk levegőjében pusztitó áramlatok vonulnak tova s megmételyeznek minden keblet, melybe bejuthatnak. Éltető erő helyett sorvasztó betegséget hoznak létre. És e betegség pusztitó rombolással tesz tönkre mindent. Bejut édes hazánk határain keresztül országunkba a modern szellem s a modern erkölcs. És ez a haladás szinezetével megbénit mindent. A keblek feltárulnak előtte s ez átvonultában édeskés külsejével elsöpri az eddig ott levő s talán sok fáradsággal megszerzett eredményeket.

És vajjon ilyen körülmények között mi összetett kezekkel s némán szemléljük a szerencsétlen állapotokat?! Vajjon türjük s engedjük, hogy a mit századok ezer s ezer munkása egyesült erővel szerzett, azt az uj irány egyszerre tönkre tegye?

Nem! Tegyünk meg annyit, a mennyit tehetünk. A már megtörténteken most már nem változtathatunk; de kezdjük a munkát ott, a hol lehet: az elején. A kinek értelmében a helyes s igazán boldogitó ismeretek helyett az ujabb áramlatu szellem ütött tanyát s a kinek szive az újabb időben szerte dicsőitett szenvedélykitörésekkel van tele: az nár nehezen fog megváltozni. Az ilyennek egyéniségébe már beleörökődött a föld csillogó tudománya s a test nemtelen öröme. Ezeket elhagyni vagy őket igazán értékesekké változtatni nem könnyü s nem is mindennapi jelenség.

A romlatlan lelkü s ártatlan szivü ifjak azonban még talán megmenthetők. Ők még nem ismerik a modern eszméket s az ujabb érzelmeket. De biztosan meg fogják ismerni, ha ezek hátramaradásáról nem gondoskodunk. Nehéz feladat ez, de nem lehetetlen. És ezen, eredményeiben messze kiható feladat vár a jó irányu iskolára. Teljesen alig fog sikerülni e rendkivül nehéz feladat megoldása, de egyetlen reményünk a szülőkön kivül, sőt talán ezek mellett a tanárokban van.

Immár egy századon keresztül dolgoztak az ifjuság nevelése s oktatása terén a magyar ciszterciek. És e szép mult minden esetre előre veti már az árnyékát.

De a száz éves ciszterci tanitó rendnek a szelleme nem százados minden részében. Az igazság lényegében ugyan nem változhatik, de a kor haladásával megszerzett ujabb vivmányok mégis módositanak rajta. Ennyiben a ciszterci rend szelleme is változik. A százados alapokon azonban biztosabbak a társadalmat igazgató elvek.

De hagyjuk ezt. Nem tartjuk helyén valónak e nagy s szerte ismert rendnek magasztalását. Még megsértenők e nagy testület érdemes tagjait. Egy esetet azonban mégis felemlitünk, mely Egerben történt meg.

Egy nemes urnő azzal a panasszal ment a püspökhöz, hogy a tanárok nemes s pórfiu között nem tesznek különbséget; az ő fiát is úgy büntették — valami haszontalan csinyért — mint pórfiukat szokás büntetni.

Ime a ciszterci rend szelleme! Mert a mi volt Egerben, ugyanaz van itt a mi városunkban is. A jó iskola nevelése s oktatása nem ismer emberi tekinteteket. És ez igy van helyesen.

Bizonyára nagy idő egy tanitói rend életében az egyház s a haza szolgálatában eltöltött 100 esztendő. Hány nemes élet aludt már ki a nevelés nehéz munkájában; de viszont hány ifju lélek derüs világa csillámlott már fel e hosszú idő alatt? Mennyi lélek nemesült már meg a lefolyt 100 év folyamán?

Mi szivünkből köszöntjük a magyar ciszterci rendet ezen 100 éves jubileuma alkalmával. A mi magasztaló szavunk ugy sem hat fel, tehát csak bámuljuk az ünnepet, melyet nem külső zajban, de az áldozatkészség s a tudományok magasabb körében ül meg a rend. Ezen 100 éves jubileum emlékére készült ugyanis ujra 385.000 korona költségen az egri főgimnázium; s ezen ünnep alkalmából adta ki a rend Békefi Remig dr. egyetemi tanárnak s a Magy. Tud. Akadémia tagjának két vaskos kötetü nagy művét, a Pásztói apátság történetét.

Legyen mindenkori áldás a ciszterci rend minden működésén!

UJDONSÁGOK.

— **A pápa a székesfejérvári Oltár-egyletnek.** Mint Rómából értesülünk, Ő Szentsége f. hó 16-án magánkihallgatáson fogadta *Szögyény-Marich* Juliát, a székesfejérvári Oltár-egylet buzgó és érdemdús elnökét. A pápa, a ki pompás szinben és állandóan jó kedélyhangulatban volt, hosszasan beszélgetett a székesfejérvári dolgokról s főleg nagy örömmel és megelégedéssel értesült a helybeli Oltár-egylet buzgó működéséről. A kihallgatás befejeztével pedig nemcsak az elnökre adta készséggel *áldását*, de kijelentette, hogy készséggel küldi általa *az egész egyesületre s annak minden egyes tagjára.* E kedves hir bizonyára nagy örömmel fogja eltölteni az

Oltár-egylet csendben fáradozó buzgó tagjait s buzditani őket az önzetlen, sikerekben gazdag s a Szentséges Atya által megáldott szép munka folytatására.

— **Érdekes vendég.** Egy igazán nagyhirű ember tesz látogatást városunkban. Nem hadvezéri, nem államférfiu, koronát sem visel a fején, mégis elismert királya egy művészetnek, t. i. a sakkozók művészetének. *H. N. Pillsbury* a világ első sakkozója a fejérvári sakk-kör meghivására hétfőn délután feleségével Maróczy mester kiséretében lerándul Budapestről egy estére hozzánk, hogy nálunk is ragyogtassa művészetét, melyet annyian megcsodáltak eddig. Pillsbury abban mutatta magát eddig utolérhetetlennek, hogy egyszerre játszik az összes jelentkezőkkel, a kik sorban letelepednek a tábláik mellé. A mester nem nézi meg egyiknek a tábláját sem, hanem meghallgatja minden játékos húzását s megmondja a saját mozdulatát és ugy agyabugyálja el játszó ellenfeleit. Most köruton van. Bejárta már a nagy világvárosokat, természetesen illő dijazásért, mert a játéka után él. Budapestre 1000 koronáért ment el, Fejérvárral kivételt tett, a mennyiben megelégszik egy estére 200 koronával. Fölhivjuk az érdeklődőket az érdekes, csodaember-számba menő mester meglátogatására, a ki a sakk-kör rendes helyiségében az Otthon kávéházban fogja magát produkálni. A belépődij személyenként 1 kor. lesz.

— **Kitüntetett törzstiszt.** Ő Felsége *Schuler* Jenő alezredesnek, a székesfehérvári 17. honvédgyalogezred parancsnokának a katonai érdemkeresztet adományozta.

— **Kinevezés** A pénzügyminiszter *Belopolóczky* Józsefet, a helybeli m. kir. adóhivatal érdemes főnökét a VIII. fizetési osztályba I. osztályu adótárnokká nevezte ki. Az ügybuzgó szorgalmas tisztviselő előléptetéséhez mi is őszintén gratulálunk.

— **Megfelebbezett választmányi határozat.** Megirtuk annak idején, hogy Cziráky Antal gróf megfelebbezte a martonvásári árvaházi választmánynak a gondnoki állás betöltésére vonatkozó határozatat azért, mert a helyettes főszámvevő is szavazott. A közgyülés, most pedig a belügyminiszter is elutasitotta a felebbezést s indokainál fogva a választmány határozatát hagyta helybe.

— **Október eleje közeledik.** Ismét bátorkodunk a főtisztelendő lelkipásztorokhoz azon kérelmet intézni, hogy a katonasághoz bevonuló ujoncokat templomi ünnepélylyel elbucsuztatni, lehetőleg a szentségekben részesiteni s velük a Szent-István-Társulatnál megjelent kis katonaimakönyvet megszereztetni ne terheltessenek.

— **A Kossuth Lajos Asztaltársaság** által holnap szeptember 21-én tartandó Kossuth ünnep sorrendje:

1. Hymnus. Énekli a Polgári Dalkör.
2. Emlékezzünk. Szavalja Arany Sándor.
3. Kossuth Hymnus. Énekli az Ev. ref. Dalkör.
4. Ünnepi beszéd. Tartja dr. Say Viktor ügyvéd.
5. Tavasz elmult. Énekli a Polgári Dalkör.
6. Kossuth születése századik napján. Szavalja Hesz Anna k. a.
7. Kossuth halála. Énekli az ev. ref. Dalkör.
8. Kossuth Lajos. Szavalja Herman Nándor.
9. Szózat. Énekli a Polgári Dalkör.

Az ünnepélyt tánc követi, mely kedvezőtlen idő esetén a terembe lesz.

— **A sztrájk** még egyre tart. Munkásaink gyülésznek, felvonulnak, levonulnak, játszanak s még mindig reménykednek s főleg a holnapi békéltetéstől várnak eredményt. Mi a legelső alkalommal higgadt s komoly magatartást ajánlottunk, ebből a mederből azonban már rég kizökkentek. Modoruk, magatartásuk jellemzésére szolgál az az incidens, midőn dr. *Saára* Gyula iparhatósági biztos Haden Antalt leckéztette meg, mert a legutóbbi békéltető bizottsági ülésen olyformán nyilatkozott, hogy a munkaadók közül a békéltető hat tagot nem a szakosztály választotta, hanem önhatalmulag irták ki. A szakosztály emlitett ülésén dr. Saára Gyula ügyvéd, iparhatósági biztos elnökölt, nem hagyhatta szó nélkül e vádat s Hadenről igy nyilatkozott:

„Ön pökhendi módon viselkedik annyira, hogy ez csak az éretlenségét igazolja. Hazudik, midőn azt mondja, hogy a békéltető bizottság tagjai kijelöltettek, mert azon az ülésen én elnököltem s a választás szabályszerüen folyt. Kérem az elnöklő főkapitányt, nevezettől vonja meg a szót s utasitsa ki stb."

Ha a segédek megbizottai a holnapi békéltető tárgyaláson is igy viselkednek, ismét elérhetik azt az eredményt, a mit a legutóbbi ülésen, hogy a munkaadók szóba sem állnak velük, mert korlátot nem ismerő féktelenségöket, személyes inzultusaikat okos ember végig nem hallgatja. Végre-valahára óhajtandó volna, hogy ez az áldatlan harc véget érjen, mert hisz nap-nap után arról győzik meg a sztrájkolók a közönséget, hogy a sztrájk folyamán nem nemes célért küzdenek, hanem holmi Izrael Jakaboknak izgató befolyása alatt állván, a minden rossznak melegágyát, a békétlenséget óhajtják megteremteni.

— **Párbajozó albiró.** Két évvel ezelőtt *Czieleszky* Vilmos duna-adonyi aljárásbiró párbajt vivott *Salgó* Jenő hadapród tiszthelyettessel, mert ez nem fogadta el feléje nyujtott kezét. A budapesti törvényszék az albirót 3 napi államfogházra itélte. Ha a törvény őre, a bünösök fölött itélkező biró nem tiszteli a törvényt s ily esetben büntetése 3 napi kényelmes államfogház, akkor nem csodálkozhatunk, ha a nép műveletlen gyermeke a törvényes intézkedésekben nem látja meg az igazságot, melyet tisztelnie kellene.

— **A székesfejérvári iparos ifjak önképzőköre** folyó hó 21-én vasárnap este 7 órakor Kossuth Lajos születésének 100 éves évfordulóját szavalattal és társasvacsorával ünnepli meg. Az est programmja a következő:

1. *„Fohász"* irta Rákosy Viktor. Előadja: Bader Juliska k. a.
2. *„Hazánk"* irta Petőfi Sándor. Szavalja: Jakab Ferenc.
3. *„Kont"* Garay Jánostól. Szavalja: Selmeczky Péter.
4. *„Honvéd panasza"* irta Bártfai Antal. Szavalja: Kiss István.
5. *„Felolvasás"* Tartja: Antal István.

Az ünnepélyt társasvacsora követi. Egy teritéк ára 1 kor. 20 fillér. Beléptidij nincs.

— **A mulatozó idegen.** Spielberger Jakab erős inkognitóban hatalmas jókedvvel nyitott be az éjjel az Ősz-utcai Reinitz-féle kávéházba s miután 40 üveg árpalével telerakatta a márványasztalt, erőműtani gyakorlatokat végzett. Táncoltatta a székeket, sörös üvegeket, végre az asztalt s midőn már kezdte tapasztalni, hogy beleunnak a mulatságába, de meg hogy fizetni is kellene egy óvatlan pillanatban meglépett. A rendőrség a vasuti állomáson csipte el a vad idegent, a ki utazónak, kereskedőnek, majd bankhivatalnoknak vallotta magát s állandó tartózkodási helyül Balassa-Gyarmatot jelölte meg. Mivel igazolni nem tudta magát, egyelőre fogva tartotta a rendőrség.

— **Talált tárgy.** Vasárnap este a Nádor-utca járdáján, a Pongrác-kávéház előtt egy aranyozott ezüst női karperec találtatott. A tulajdonos átveheti a papneveldében.

— **Zsebmetszés.** Tegnap a diszfelvonulás alkalmával Schlesinger Imre kereskedelmi iskolai tanuló zsebóráját egy lógó lánccal együtt elvitték. Hogy a zsebmetszés művészete ez alkalommal csak egyetlen áldozatot követelt, csakis annak tulajdonithatjuk, hogy Budapesten is kitünő alkalom volt erre s igy a zsebtolvajok ott hatalmasabb zsákmányra számithattak.

— **Uránia.** Kissé megcsappant számu közönség nézte végig csütörtökön a *Sport* képsorozatát, pedig az igazán érdekes mutatványok megérdemelték a figyelmet. A mozgó fényképek közt legérdekesebb volt a világbajnokságért vivott ökölvivadal, a Niagara örvényei és a skandináv északi játékok; ez utóbbiak közt különösen a hatalmas ski-ugrások. A képek beállitása sokkal jobban sikerült az előző előadásoknál, tehát nem rontotta úgy a szemünket az az erős vibrálás, a mi a próbálgatásokkal jár.

— **Halálos szurás.** Rémes esetről beszél tegnap óta a szomszédos Urhida közönsége. Pap Jánosné ottani szülésznő már hosszabb idő óta épen nem irigylendő családi boldogságban élt férjével, nap-nap után haraggal ébredtek s haraggal tértek nyugalomra. A gyakori veszekedés, a férj indulatos természete, a folytonos békétlenség végre is katasztrófára vezetett. Tegnap ugyanis ismét összeszólalkozott a házaspár. Egy ideig csak győzték egymást szóval, miközben Pap irtózatos haragra gerjedt, ütlegelni kezdte feleségét, mignem felindulásában borzasztó gondolat fogamzott meg agyában. A gondolatot tett követte s a következő pillanatban egy hatalmas sikoltás reszkedtette meg a levegőt, Papné ájultan esett össze. Férje emelte ellene a gyilkos eszközt, egy hatalmas késsel szive tájékán szurta meg hitvesét. A sikoltásra összeszaladtak a szomszédok, majd a körülmények szerint elég gyorsan orvosi segélyről is gondoskodtak, az asszonyt azonban a nagy vérvesztés miatt csak nehezen lehetett öntudatra élesztení. Mig a szomszédok az asszony körül foglalatoskodtak, a férjben felébredt a lelkiismeret szava, megijedt gyilkos munkájától s a községből megszökött. Mig Papné élet-halál között lebeg, a csendőrség a megszökött férj nyomozásán fáradozik.

— **Névváltoztatás** Prigl Ferenc ettyeki illetőségü, balassa-gyarmati lakos vezetéknevét belügyminiszteri engedélylyel „Pálmai"-ra változtatta.

Ügyvédi irodában, esetleg szolid üzletben állást keres egy jó irásu, négy polgári iskolát végzett nő. Cím a kiadóhivatalban.

IRODALOM.

„Kossuth Album" cim alatt az országos függetlenségi és 48-as párt Kossuth-ünnep rendező-bizottsága jóváhagyása mellett egy felette becses dalgyüjtemény jelent meg az országos Kossuth-ünnepélyek alkalmából, énekhangra és zongorára Klökner Ede budapesti zenemükiadónál. Huber Sándor jeles zeneszerzőnk alig méltányolható buzgalommal gyüjté össze ez albumba a legszebb Kossuth- s szabadságharci-nótákat, melyek eddig hozzáférhetlenül, szétszórtan s ismeretlenül léteztek csupán. Az izléses, szép kiállitásu, 25 müvet felölelő füzet terjedelmes tartalmából elég, ha ezeket soroljuk fel: 1. dr. Pap Zoltánnak az orsz. ünneprendező-bizottság által hivatalosan elfogadott „Kossuth Himnusz"-át. 2. Kossuth Lajos bucsuja az ország határán. „Kitárom reszkető karom." 2. Kossuth Lajos azt üzente. 4. Egressy Béni, „Szózat." 5. Egressy Béni, „Talpra magyar!" 6. Lányi Ernő, „Tavaszodik, még nincs harmat, se virág." 7. Világosi fegyverletétel dala. 8. Erődy Ernő, „Meghalt Kossuth." 9. Jön Kossuth, jön! 10. Lányi Ernő, „Hát még mindig az a gyülölt „Gotterhalte" járja. 11. Greizinger Iván, „Kossuth Lajos ujra üzent Turinból." 12. Greizinger Iván, „Nem fajult el a magyar vér." 13. Csengery Gyula, „Turin felett ragyog az ég!" 14. Garibaldi nóta. 15. Egressy Béni, „1848-as honvédek indulója." 16. Honvéd-tüzér temetése. 17. Kossuth Lajos levelet irt stb. stb. — Ára e kiválóan érdekes kötetnek 3 korona netto és Klökner Ede zenemü-kiadóhivatalából Budapest, VIII. Józsefkörut 24. sz. rendelhető meg. Bizvást elmondhatjuk, hogy a magyar zenemüpiacon e szép mühöz hasonló alkalmi mű még alig jelent meg valaha, s a legjobb hazafias dalainkat egybegyüjtő ezen érdekes füzetet minden dal- és zenebarátnak megszerzésre melegen ajánlhatjuk annál is inkább, mert ára is feltünően olcsóra van szabva, nyilván azért, hogy ez emlékfüzetet a legszerényebb tehetségüek is megszerezhessék. — Ugyanott jelent meg az országos függetlenségi 48-as párt Kossuth-ünnepélyt rendező-bizottsága által hivatalosan elfogadott *„Kossuth Himnusz"* dr. Pap Zoltántól, énekre és zongorára. Ára 1 korona 20 fill. és Lányi Ernő, „Tavaszodik, még sincs harmat, se virág" a hirneves zeneszerzőnek legszebb Kossuth-dala ének és zongorára 60 fillér, és férfi négyeskarra két Kossuth-dallal ugyanaz 2 korona.

Hebdomadae sanctae. (A nagy hét szertartásos énekei) cantus liturgici gregoriani, quos in concentus plurium vocum redegit, additis quibusdam propriis suis, qui eo tempore usui esse possunt, Aloisius *Hennig* S. J. sacerdos. Épen most jelent meg. Midőn e munka nyomás alatt volt, a szerző jobb létre szenderült, (1902. jul. 10.) de a correctúrát még ő végezte. Általán ismert szerénysége mellett is, azt mondotta, hogy ez a legjobb munkái közé tartozik. E nagyheti szertartásos énekeket is a „Hirnök" adta ki, s annál rendelhetők meg Kalocsán. Kiváló finom nyomás. Ára 3 korona.

Anyakönyvi statisztika

1902. évi szeptember hó 13-tól szeptember hó 20-ig.

I. Születés.

Született: 11 fiú, 10 leány. Ezekből törvényes fiú: 11, leány 10; törvénytelen fiú: 0, leány: 0; halva született: 0 törvényes fiú, 0 leány; 0 törvénytelen fiú, 0 leány. — Összesen: 21.

II. Halálozás.

Elhalt: 10 fi, 7 nő. Ezekből 5 éven alul, törvényes fiú: 4, leány: 2; törvénytelen fiú: 1, leány: 0; 5 éven felüli fi: 5, nő: 5. — Összesen: 17.

E szerint a születés a halálozást 4-el mulja felül.

Elhaltak: Sacchet Giovanni, rk., kőfaragó, 56 éves, szivhűdés, Szt.-György kórház. — Scheier Antal, rk., 6 hónapos, bélhurut. Olaj-utca, 2. szám. — Somogyi István. rk., 2 hónapos bélgyuladás, Lövölde-u. 6. sz. — Almási Imre, rk., 10 napos, veleszületett gyengeség, Szárcsa-u. 7. sz. — Győry József, rk., háztulajdonos, 84 éves, néhai Freihardt Borbála férje, végelgyengülés, Kossuth-u. 15. sz. — Horváth István, rk., 8 hónapos, tüdőlob Szénatér 11. sz. — Klér Terézia, rk., 11 hónapos, gyomor és bélhurut, Csorda-u. 12. sz. — zvegy Peresztegi Nagy Györgyné, szül. Rajos Erzsébet, rk., járadékos, 79 éves, végelgyengülés, Forgó-utca, 8. szám. — Özv. Boros Pálné szül. Palkovics Katalin, rk., házi cseléd, 76 éves, agyszélhűdés, Kórház-u. 23. sz. — Józsa Károly, rk., 21 napos, veleszületett gyengeség, Selyem-u. 37. sz. — Veisz Lipótné, szül. Wurmser Nanette, izr. 77. éves, végelgyengülés, Sas-u. 11. sz. — Kovács Katalin, rk., házi cseléd, hajadon, 17 éves, szivhűdés, Szt.-György kórház. — Hollósi Sarolta-Anna, rk., 1 hónapos, veleszületett gyengeség, Palotai-u. 14. sz. — Lenner Ferenc, rk., asztalos, 71 éves. Tóth Julianna férje, végelgyengülés, Horváth-István-u. 10. sz. — Juhász Sándor, ev. ref., 62 éves, szivhűdés, Szt.-György kórház. — Kálmán János, rk., 2 hónapos, gyomor- és bélhurut, Zámoly-utca, 42. szám.

III. Házasságkötés.

A fentjelzett idő alatt házasságra lépett: 5 pár.

Nyilttér.*)

KERESZTES ZSIGMOND
. ezelőtt **KREIZLER S. és FIA** .
divat-, vászon- és posztóáruház
Székesfejérvár.
Belpiac, saját ház.
ALAPITTATOTT AZ 1842. ÉVBEN.
***

Tisztelettel hozom a t c. közönség szives tudomására, hogy 60 év óta **KREIZLER** név alatt fenálló üzletemet, melyben, mint főnök, több mint 30 év óta működöm,

KERESZTES ZSIGMOND

cég alatt folytatom tovább.

Nagyon kérem, tekintse ezt a névváltozást olyannak, hogy az üzlettulajdonos és vezető **ugyanaz** marad, de egyszersmind sziveskedjék szem előtt tartani azt is, hogy ugyanazon szigoru elvek maradnak fenn továbbra is, mint ezelőtt, amelyek által cégem a vevőközönség annyira megtisztelő bizalmát megnyerte. Szigoruan betartott mérsékelt szabott árak, lelkiismeretes és pontos kiszolgálás: ezek voltak eddig is az elveim, ezek lesznek ezután is, és remélem, hogy általuk sikerülni fog a belém helyezett bizalmat továbbra is fenntartani.

Eleget téve a számos oldalról jövő megtisztelő felhivásnak, nagy posztó és vászonraktárom mellet egyrészt ruhakelmékből, másrészt butorkelmékből és szőnyegekből az eddiginél még sokkal nagyobb raktárt fogok tartani és remélem, hogy kitünő minőségü árukból álló és dús raktárom által a tisztelt vevőközönség megelégedését megnyerem, a melyet kiérdemelni legbuzgóbb igyekezetem lesz.

Mintákkal póstafordultával kivánatra a legnagyobb készséggel szolgálok és nagybecsü parancsait kérve, maradok

kitünő tisztelettel

Keresztes Zsigmond.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

15417/902.

Pályázati hirdetés.

Székesfejérvár szab. kir. város kegyurasága alatt álló belvárosi plebániánál s templomnál nyugdijazás folytán üresedésbe jött kántori állásra, mely a város tanácsa által élethosszig tartó hatályu választás utján fog betöltetni, pályázatot hirdetek s felhivom azokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy keresztlevelük, erkölcsi bizonyitványuk, zenei iskolázottságukat s eddig volt alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket ezen város tanácsi iktató hivatalánál 1902. évi Október hó 2-ának délután 5 órájáig irásban adják be.

Ezen állás természete megkivánja, hogy a pályázó a róm. kath. egyházi zenében és szertartásokban, orgonakezelésben, éneklésben jártas, kifogástalan erkölcsi és társadalmi előéletü, róm. kath. vallásu férfiu legyen.

Az állással járó illetmények a következők: Nyolcszáz korona nyugdijjogosultsággal összekötött évi fizetés, 240 kor. lakbér, 100 kor. zenészeti dij a városi házipénztárból; temetéseknél teljesitett kántori teendők után az 1864. évi szept. 26-án kelt 314. sz. közgy. határozat alapján járó dijak és pedig egész conduktussal történő temetésért gyászmisével együtt a maga és négy énekese részére, karének nélkül 21 kor. 20 fill.; fél conductussal történő temetésért a maga és egy énekese részére 7 kor. 20 fill.; közönséges nagy temetésért 2 kor., kis temetésért 1 kor. 20 fill.; esetleg megkivánt bucsuztatásért minden énekelt versszak után 20 fillér; ezenkivül az egyházmegyei hatóság határozata alapján alkalmi énekes gyászmiséknél, ugyszintén a magánosok vagy társulatok által kivánt énekes miséknél tejesitett kántori teendőkért egyenként 2 korona dij s az orgona taposó dijazására 40 fillér. — Tájékozásul megjegyzem, hogy az alapitványi misék kántordija ez idő szerint körülbelül 100 korona évenként.

Kötelességei a következők:

Tartozik vasár- és ünnepnapokon az első mise és a 7 órai ünnepélyes plebánosi mise alatt orgonálni s a hiveknek vezetésül előénekelni, ha pedig a 7 órai mise Zenés, tartozik orgonálni és énekelni; tartozik a vasár és ünnepnapon a szombati és más — alkalmi — litániák alatt orgonálni, énekelni, illetve a hivek énekét is vezetni; köteles a szokásos körmenetek és ily természetü isten-tiszteletek alkalmával, nem különben a városi iskolák tanulóinak miséjén előnekelni. — Különösen hangsulyozom, hogy a kántor ezen teendői teljesitésénél a belvárosi plebános rendelkezése alatt áll.

A város tulajdonában levő kótákat s zenekellékeket állása elfoglalásakor felelős őrizetre leltár mellett átvenni köteles.

Végül megkivánom, hogy a pályázók az általam kitüzendő határidőben jelenjenek meg a célból, hogy a plebánia templomban orgonálási-, éneklési képességüket, Zenei iskolázottságukat s hanganyagukat bemutassák.

Székesfejérvár, 1902. szept. 15-én.

Havranek József
polgármester.

Üzlet áthelyezés.

RODE IMRÉNÉ (Lasits Erzsi)
női divatáru üzlete
Székesfejérvár, Ferenc-rendűek épületében, (Vaimár Ferenccel szemben.)

Üzletem nagyobbitása végett van szerencsém értesiteni a n. é. vevőközönséget, hogy ezentúl **állandóan személyesen** fogom üzletemet tovább vezetni, miután nagyobb **bécsi és párisi gyárral** vagyok összeköttetésben. Ezideig irányomban tanusitott szives támogatásért köszönetet mondva és egyben kérve továbbra is a n. é. vevő-közönség szives támogatását.

Nagy választék mindennemü gyermek és női legújabb divatu **bécsi és párisi őszi és téli modelle kalapokban**, melyeket meglepő olcsó árakon számitok.

Újdonságok naponta érkező **bécsi és párisi** modelle kalapokban nagy választék.

HIRDETÉSEK
a „FEJÉRMEGYEI NAPLÓ" részére
jutányos áron felvétetnek
a kiadóhivatalban.

Ilyen szép dús haj csak a fejkorpa hajpomádé

használata „által érhető el, melynek rendszeres alkalmazása által a fejnek még a legkopaszabb helyei is dús-szőrüek lesznek; ősz és vörös haj sötét szint kap; a haj talaját csodálatos módon erősiti, a korpaképződés minden nemét néhány nap alatt teljesen megakadályozza, a hajhullást rövid időn belül teljesen és örökre beszünteti a hajnak természetes fényt ad és

hullámossá

teszi, valamint megóvja a legmagasabb korig az őszüléstől. Kellemes szaga és elegáns kiállitásánál fogva minden toilette-asztal diszére válik.

*** Egy tégely ára 1 kor. 60 fillér. ***

Kapható:

Koronafi Károly
fodrászuál, Nádor-utca 13. sz.

Templomfestő,
Szobafestő,
Cimfestő,
Mázoló,
Aranyozó.

KÁLÓCZY GYULA

Basa-u. 4. sz. (Számmer-nyomdával szemben)

Megrendelések legjutányosabban fogadtatnak el.
Pontos kiszolgálás.

TŐGL és SZLANYINKA
férfi-szabók
Sz.-Fejérvár, Szt.-Imre-utca 1. sz.

Van szerencsénk a m. t. közönséget értesiteni, hogy megérkeztek az őszi és téli idényre való legújabb divatu szövetek, melyből mindenkor dús raktárt tartunk.

Jutányos ár és pontos kiszolgálás!

SZALAY GYULA
✲ ✲ ✲ műorgona épitő intézete ✲ ✲ ✲

ALAPITTATOTT 1879. | SZÉKESFEHÉRVÁROTT, ✲ ✲ LÖVÖLDE-UTCA. ✲ ✲ | ALAPITTATOTT 1879.

Elfogad megrendelést a legújabb rendszerű templom- és hangversenyorgonák elkészitésére hat évi jótálás mellett. Raktáron tart kisebb és közép nagyságu új és átalakitott templomorgonákat. Zongorák, pianinok és harmoniumokat. Orgonák évi kezelését és gondozását mersékelt áron — eszközli az ország bármely részében.

— Költségvetést ingyen és bérmentve küld.

Másolat.

Jegyzőkönyv, mely felvétetett Gyulafalván, 1898. év Október 12-én az orgona átvétele ügyében.

Alulirottak megjelenvén, hogy Ő Nmsága Császka György kalocsai érsek úr által épittetett templomunkba felállitott új orgonát megvizsgáljuk, ott a következőket tapasztaltuk:

Az ./. a. mellékelt tervezetnek az orgona úgy külsőleg, mint belső szervezetében teljesen megfelel, a mit tiszta lelkiismerettel nevünk aláirásával bizonyitunk.

Miután Ő Nmsága Kegyelmes Urunknak az orgona épitetésért leghálásabb köszönetünket nyilvánitjuk a község nevében, elismerjük, hogy az orgona kedves benyomást tesz impozáns alakja s román stylu külseje által a szemlélőre és kellemes, átható, tömör, tiszta hangjával uralja gyönyörű templomunk minden legkisebb részét; ezért az épitő Szalay Gyula urnak hálával adózunk e helyen.

K. m. f. (P. H.)

Weisz Mihály s. k., lelkész.
Kucsera Gyula s. k., ktanitó.
Katona József s. k., tanitó.
Székely Sándor s. k., közs. jegyző.
Lábodi András s. k., biró.
Rohacsek Antal s. k., II. biró.
Szekeres András s. k.
Soós Mihály s. k.

Gróf Zichy Jenő Zichyfalvi szőlészetéből szállit hetenként háromszor legfinomabb

csemege szőlőt

5 k.-tól 44 fillérért házhoz szállitva.
Megrendelés levelező-lapon a kasznársághoz cimzendő.

KŐRÖSY GYULA
épület- és bútor-asztalos.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesiteni, hogy Jókai-utca 10. sz. alatti üzletemet a **Távirda-u. 17. sz. alatti saját házamba** helyeztem át. A közönség további pártfogását ez alkalommal is kérem

Kőrösy Gyula.

Első székesfehérvári aranyozó- és templomdiszitő műterem
és saját készitményü

TÜKÖR-, KÉP- ÉS KÉPKERET-RAKTÁR.

Alapittatott 1865-ben.

Jelenlegi tulajdonos: **Ifj. Schaumann József,** aranyozó- és templomdiszitő,
ki bármiféle új és régi aranyozást, templomdiszitést és minden e szakmába vágó munkát és szent szobrokat tartós és jó kivitelben, jótállás mellett készit.

Raktár és iroda:
SZENT IMRE-UTCA, (Barátok épülete,) SZÉKESFEJÉRVÁR, ISKOLA-UTCA, (6. szám.)

Nyomatott Számmer Kálmánnál, Székesfejérvárott.